

Het bevorderen van onderwijs en werkgelegenheid om
het gebruik van stedelijke blauwe en groene
infrastructuur voor gezondheid en fitness te verhogen

INTELLECTUAL OUTPUT 2

EXECUTIVE SUMMARY

SYNTHESIS REPORT OF THE URBAN OPEN SPACE USERS' SURVEYS IN

DARMSTADT

ATHENE

GYŐR

EINDHOVEN

**GECOMPILEERD DOOR PRISMA-CENTRE FOR DEVELOPMENT
STUDIES**

Samenvatting van het syntheseverslag van de resultaten van de PREHealth enquêtes onder gebruikers van de open ruimte

1 Introductie

In het kader van het PreHealth project is in de 4 deelnemende steden, namelijk Athene, Darmstadt, Győr en Eindhoven, een veldonderzoek uitgevoerd onder de gebruikers van de open ruimte. Het onderzoek omvatte twee delen: een persoonlijk gesprek en een online enquête onder gebruikers van stedelijke open ruimten.

De doelstellingen van het onderzoek zijn:

- het verzamelen van empirische gegevens uit de vier steden, waarbij de nadruk ligt op een aantal open ruimten die in samenwerking met de gemeenteraden zijn geselecteerd voor het persoonlijk gesprek, terwijl alle gebruikers van de open ruimte worden uitgenodigd om deel te nemen aan het online onderzoek;
- om het projectteam in staat te stellen een gedetailleerd beeld te construeren van gedrag patronen in het gebruik van open ruimten door stadsbewoners;
- het identificeren van de verbeteringen die deze gebruikers nodig achten om een grondiger en actiever gebruik van dergelijke ruimten mogelijk te maken.

De persoonlijke enquêtes werden in de vier steden in de zomer en het begin van de herfst van 2017 uitgevoerd, van juni tot september. De online-enquêtes werden in de vier steden parallel of na de persoonlijke enquêtes gelanceerd en werden gepromoot door de partnerorganisaties en de samenwerkende lokale autoriteiten.

Voor beide enquêtes werd gebruik gemaakt van een speciaal ontworpen vragenlijst, vertaald in de vier verschillende nationale talen van de deelnemende landen (GR, DE, HU en NL). De persoonlijke- en online-vragenlijsten waren vrijwel identiek, maar werden slechts op een paar punten aangepast zoals nodig werd geacht. Het invullen van de vragenlijst in de persoonlijke enquête nam ongeveer 10 minuten in beslag en werd beheerd door vrijwilligers en medewerkers van projectpartners in de geselecteerde open ruimten in elke stad, waarbij een willekeurige steekproef van bezoekers van de open ruimte werd uitgenodigd om mee te werken aan de enquête.

2. De locaties van de veldonderzoeken

De persoonlijke veldonderzoeken werden uitgevoerd in de volgende open ruimten.

In **Athene** werd het onderzoek uitgevoerd in drie parken:

- Pangrati Alsos, een park van 5 ha, is gelegen in een centrale woonwijk van Athene met een gemiddeld inkomen. Het is een van de oudste groene ruimten van Athene met dichte, natuurlijke vegetatie die gunstig is voor het microklimaat van het gebied. Het bevat beperkte sportfaciliteiten en een speeltuin, en trekt de lokale bevolking aan, vooral gezinnen met kinderen, ouderen, en honduitlaters.
- De Nationale Tuinen, een 15,5 ha park, is een aangewezen nationaal monument, dat dateert uit het jaar 1836, gelegen in het centrum van de stad Athene, naast het parlement. Het omvat een verscheidenheid aan vegetatie, vijvers, speeltuinen en goed vormgegeven wandelpaden, en trekt zowel Atheners als toeristen van alle leeftijden aan voor ontspannen recreatie, natuurobservatie, wandelen, joggen en in beperkte mate fietsen.

- Het Goudi Park en sportcomplex beslaat 8,5 ha, gelegen aan de rand van de gemeente Athene. Het bevat een dennenbos en een sportcomplex met openluchtwembaden en binnenzwembaden, basketbalvelden, een buiten tennisbaan, een minivoetbalveld en een openlucht gymruimte. Het park trekt een verscheidenheid aan bezoekers uit aangrenzende gemeenten en uit de ruimere agglomeratie van Athene die gebruik maken van de sportfaciliteiten of wandelen en joggen in het bosgebied.

In **Darmstadt** vond het onderzoek plaats in vier openbare open ruimten:

- Kapellplatz en Skatepark: Kapellplatz, voorheen een begraafplaats, is een openbaar, klein parkje met verspreide grafstenen, dat de lokale buurt bedient. Het bevat de ruïnes van de voormalige stadskapel (verwoest in de Tweede Wereldoorlog), bomen en mozaïekpaden, en heeft het voordeel van een nabijgelegen skatepark dat gebruikers uit de hele stad en vooral de jongeren uit de regio aantrekt.
- Rudolph-Müller-Anlage: het gebied bestaat uit brede gazons, speelplaatsen, vrijetijdspaden en bankjes; het is een lokale/buurt open ruimte en ligt direct naast de "Großer Woog".
- De Großer Woog: het gebied met een groot meer dat voor recreatie- en milieudoeleinden wordt gebruikt, speelplaatsen, recreatiepaden, groene grasvelden en een klein restaurant. Het complex ligt in het hart van de stad Darmstadt en trekt lokale en regionale bezoekers.
- Ostbahnhof en Am Judenteich: Het treinstation Darmstadt Oost is een doorvoerstation van de "Odenwald"-trein.

In **Eindhoven** vond het veldonderzoek plaats in twee open openbare ruimten:

- Het Achtse Barrièrepark werd gemaakt in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Het ligt 3 km van het centrum van Eindhoven, midden in een midden- en lagere middenklassebuurt met vrijstaande eengezinswoningen. Het is een langgerekt park langs een sloot. Het park bevat grote grasvelden en een speeltuin voor kinderen.
- Het Stadswandelpark, gemaakt in de jaren dertig van de vorige eeuw en gelegen op ongeveer 1 km ten zuiden van de binnenstad, wordt omringd door Elszent, een hoogbouwwijk met villa's, en Oud, een zeer diverse wijk met eengezinswoningen en appartementencomplexen, kantoren en winkels langs de hoofdwegen. Het park omvat een meer, veel kleine stukjes planten en bloemen en kleine verharde weggetjes.

In **Győr** vond het veldonderzoek plaats in vier open openbare ruimtes:

- Batthyány Plein is een binnenstadspark dat in 2014 is vernieuwd met een grondgebied van 2 ha, omgeven door een middelgroot woongebied. Het plein, versierd met bloemen, sierheesters en diverse bomen, wordt vooral gebruikt door de buurtbewoners om uit te rusten, met de hond te wandelen of gebruik te maken van de speeltuin en het sportveld.
- De kunstmatige meren van Adyváros werden aangelegd in de zestiger en zeventiger jaren van de vorige eeuw, na grindwinning voor de bouw van de nabijgelegen hoogbouwblokken. Nu gelegen in een wijk met een zeer hoge bevolkingsdichtheid, zijn de meren omgeven door een lappendeken van groene gebieden die mogelijkheden bieden voor vrijetijdsbesteding op water en land.
- De Riverside is het gebied van de binnenstadsoevers van de Mosoni Donau en Rába, met inbegrip van de Aranypart en Dunakapu pleinen. Aranypart, een gebied van 4 ha, wordt vooral door de week gebruikt door universiteitsstudenten. In het weekend

ontvangen zij bezoekers uit de hele stad en zijn zij op zoek naar mogelijkheden voor fysieke activiteiten, waaronder roeien, kamperen en andere sportfaciliteiten. Dunakapu plein, een gebied van 2,5 ha gelegen naast het historische stadscentrum, trekt toeristen, maar ook vissers, wandelaars en mensen die op zoek zijn naar ontspannen recreatie.

3. De vergelijking tussen het veld- en online enquêtes

De persoonlijke enquête omvatte 542 respondenten uit de vier steden. De online enquête omvatte 2310 respondenten uit de vier steden, waarvan de meerderheid (1843) afkomstig is uit Eindhoven. Er zijn enkele fundamentele verschillen tussen de twee enquêtes, die helpen om hun bevindingen te verklaren.

De respondenten van de veldenquête werden willekeurig geselecteerd en geïnterviewd tijdens hun bezoek aan een open ruimte, en hun antwoorden weerspiegelden rechtstreeks hun ervaring met de specifieke open ruimte die ze bezochten. De online respondenten zijn echter aangemeld via het internet, en zijn gevraagd om de open ruimte te kiezen die ze het vaakst bezochten. Dit heeft geleid tot een selectie van gebruikers van dezelfde open ruimte die zeer klein zijn en niet gemakkelijk met elkaar te vergelijken zijn.

Bovendien kan het demografische profiel van de aangemelde online respondenten niet als representatief worden beschouwd voor de gebruikers van de open ruimte, en vertoont het duidelijke verschillen met het profiel van de persoonlijk ondervraagde respondenten. De bevindingen en gedrag van de veldonderzoeken kunnen dus als representatiever worden beschouwd dan die van de online enquête. Echter, de bevindingen van de online enquête met betrekking tot het gedrag van gebruikers en de ervaren voordelen liggen zeer dicht in de buurt van die van de persoonlijke enquêtes, waardoor bepaalde conclusies met een redelijke mate van vertrouwen kunnen worden getrokken. Bovendien werden de gegevens van beide enquêtes verder geanalyseerd op basis van correlaties (Pearson's r), met als doel na te gaan of het gebruikersprofiel van invloed is op het gedrag in het gebruik van de open ruimte.

4. De bevindingen van de veldonderzoeken

Profiel van gebruikers van de open ruimte

Het profiel van de gebruikers van de open ruimte die deelnamen aan de persoonlijke enquêtes in de vier steden kan als volgt worden samengevat.

Geslacht Het aandeel mannen ten opzichte van vrouwen bleek in de vier landen zeer dicht bij de algemene demografische gegevens te liggen, vooral in Darmstadt en Athene (51-52% mannen, 48-49% vrouwen), terwijl in Eindhoven het verschil tussen de twee percentages groter was (59-41%) en in Győr omgekeerd (de aanwezigheid van vrouwen was 55-45% groter dan die van mannen).

Leeftijd Het merendeel van de gebruikers van de open ruimte waarmee in alle vier de steden contact is opgenomen, behoort tot twee grote leeftijdsgroepen, namelijk jongeren onder de 35 jaar (variërend van 37% in Athene tot 55% in Darmstadt en Eindhoven); en ouderen boven de 56 jaar (variërend van 24% in Darmstadt tot 37% in Győr). De middengroep, tussen 36 en 55 jaar oud, vormt een minderheid in 3 steden, namelijk Győr, Eindhoven en Darmstadt (variërend van 18% tot 22%), terwijl Athene de uitzondering is, met een aanzienlijke groep (36%) in deze categorie.

Onderwijs Bezoekers met universitair en postdoctoraal onderwijs in de open ruimte vertegenwoordigen de meerderheid in Athene en Darmstadt (45-39%) en die met hoger en postsecundair onderwijs de meerderheid in Győr en Eindhoven (51-48%). Mensen met lager

onderwijs en lager middelbaar onderwijs vertegenwoordigen over het algemeen de kleinste groep bezoekers van open ruimte die in de enquêtes is benaderd.

Werkgelegenheid Werkenden (voltijds of deeltijds) vormen de grootste groep van de bezoekers van de open ruimte in alle steden, variërend van 53% in Darmstadt tot 39% in Győr. Andere belangrijke groepen zijn gepensioneerden (Athene en Győr) en studenten (Darmstadt en Eindhoven).

Soort werk: Arbeiders vormen de grootste groep bezoekers van open ruimten in Győr en Eindhoven (66-55%), in tegenstelling tot Darmstadt en Athene, waar kantoorpersoneel de grootste groep vormt (47-54%).

Huishouden: ongeveer 25% van de bezoekers van de open ruimte bestaat uit gezinnen met kinderen, behalve in Athene, waar gezinnen 38% van de bezoekers uit gezinnen bestaan.

Type woning, toegang tot privé-tuin: er is geen gemeenschappelijk patroon tussen de vier steden; de bevindingen weerspiegelen veeleer de verschillen in de structuur van het woningbestand van elke stad, en meer nog, de woningtypes die overheersen in de verzorgingsgebieden van de open ruimten waarop het onderzoek betrekking heeft.

Patronen van het gebruik van stedelijke open ruimtes

Lokale vs. niet-lokale open ruimten bezocht: het merendeel van de geïnterviewde gebruikers van open ruimten bezoekt lokale en niet-lokale ruimten, inclusief ruimten buiten de stad, variërend van 84% in Darmstadt tot 57% in Győr. Een belangrijke minderheid bezoekt alleen lokale open ruimten, gelegen in hun buurt, het meest opvallend in Győr (39%) en Athene (35%).

Een direct gevolg van de voorkeur voor lokale open ruimten is dat voor de meeste bezoekers de open ruimten die zij bezoeken zich op 200 meter afstand (tot 5 minuten lopen) van hun huis bevinden, variërend van meer dan 50% in Athene en Győr tot ongeveer 40% in Eindhoven en Darmstadt.

Hiermee verband houdend is dat de meerderheid van de gebruikers van de open ruimte daar lopend naar toe gaan, variërend van 53% in Darmstadt tot 41% in Eindhoven; alleen in Athene neemt ongeveer een op de drie bezoekers de bus.

Frequente bezoekers: twee of meer keer per week een bezoek aan de open ruimte is de voorkeur van het merendeel van de bezoekers van de open ruimte, variërend van 63% in Eindhoven tot 34% in Győr. Als we degenen die één keer per week langskomen (variërend van 11% in Eindhoven tot 22% in Darmstadt) bij elkaar optellen, kunnen we concluderen dat het merendeel van de bezoekers van de open ruimte frequente gebruikers zijn die wekelijks een bezoek brengen.

Bovendien is een verblijf in de open ruimte van meer dan een uur per bezoek de voorkeursoptie voor het merendeel van de bezoekers van de open ruimte, variërend van 62% in Athene tot 46% in Darmstadt.

Wat doen mensen tijdens hun bezoek: rusten is de meest populaire activiteit in alle vier de steden, met een piek in Athene (68%) en Győr (63%), terwijl in de Darmstadt en Eindhoven rust, gezelligheid en wandelen of joggen even populair zijn (ongeveer 40%). In Athene valt het observeren van de natuur ook op als een populaire activiteit voor bijna de helft van de bezoekers.

Het combineren van activiteiten voor de vier steden levert een algemene rangvolgorde van activiteitenvoorkeuren op, van rusten tot fietsen, als volgt:

Rust 54%

Ontmoet andere mensen en socialiseer	34%
Wandelen of joggen	34%
Observeren van natuur	27%
Hond uitlaten	17%
Kinderen naar speelplaats meenemen	16%
Sporten	8%
Fietsen	7%

Ervaren voordelen en gewenste verbeteringen

De tevredenheid van de bezoeker vanuit de open ruimte werd gemeten op een schaal van 1 (voldoet aan geen van mijn behoeften) tot 5 (voldoet aan veel van mijn behoeften), alle steden scoren relatief hoog van 4,4 in Eindhoven tot 3,5 in Győr.

Vervolgens is aan de respondenten gevraagd welke andere activiteiten zij nog meer in de open ruimte zouden willen ondernemen. Het combineren van de voorkeuren van bezoekers voor andere activiteiten voor de vier steden levert een algemene gemiddelde rangschikking van de andere activiteitenvoorkeuren op, als volgt:

Wandelen of joggen	31%
Een sport beoefenen	28%
Oefenen in een openlucht gymplaats	23%
Fietsen	18%

Wat zijn de waargenomen voordelen van het gebruik van open ruimten? Op een schaal van 1 (zeer lage baten) tot 5 (zeer hoge baten) scoorden alle vier de steden goed gewaardeerde voordelen: hoge scores worden door gebruikers van de open ruimte gerapporteerd om uit te rusten en te ontspannen, te genieten van de natuur en hun gezondheid te verbeteren (scores van 4,2 tot 3,9), terwijl gemiddelde scores worden gerapporteerd voor het ontmoeten van andere mensen en het socialiseren, het fit houden van mensen, en het verbeteren van de gezondheid van hun gezin (van 3,5 tot 3,0).

Voorgestelde verbeteringen in de open ruimte: door de gegevens over de voorgestelde verbeteringen voor elke stad te combineren, geeft het aantal rapporten per persoon een rangschikking van het aantal voorgestelde verbeteringen, variërend van Athene (4,9) tot Győr (4,4) tot Darmstadt (3,9) tot Eindhoven (3,6).

In het algemeen kunnen drie groepen verbeteringen worden onderscheiden, in volgorde van belangrijkheid voor bezoekers van de open ruimte:

Hoog: gratis drinkwater, netheid, banken/andere meubelen

Middel: WiFi-toegang, onderhoud van voetpaden, beter ontwerp, verbetering van de vegetatie, veiligheid, faciliteiten voor lichaamsbeweging en sport.

Laag: fietsenstalling, toegang voor gehandicapten, geluidsbeheersing, informatie over sport- en recreatiemogelijkheden, activiteitszones.

Life style

Ook werden bepaalde leefstijlkenmerken onderzocht om de mogelijke voordelen van open ruimten voor de gezondheid van de burgers te benadrukken.

Vrije tijd: de meerderheid van de gebruikers van de open ruimte beweerde dat ze overdag 2 tot 6 uur vrije tijd hadden (meer dan 50% in alle steden), terwijl grote minderheden dagelijks meer dan 6 uur vrije tijd opeisten, voornamelijk bestaande uit studenten en gepensioneerden (variërend van 25% in Darmstadt tot 42% in Utrecht).

Zittijd: het merendeel van de gebruikers van de open ruimte meldt dat zij overdag meer dan 6 uur zitten (variërend van 45% in Eindhoven tot 73% in Darmstadt), terwijl een aanzienlijke groep dagelijks tussen de 2 en 6 uur zittijd meldt (49% in Eindhoven tot 24% in Darmstadt, met Athene en Győr rond de 40%).

Stress: een duidelijke meerderheid van de gebruikers van de open ruimte meldt geen of weinig stress (90% in Eindhoven, 73% in Győr, 72% in Athene en 68% in Darmstadt).

Lichaamsbeweging: een combinatie van de gegevens over de door de respondenten uitgevoerde lichaamsbeweging levert een rangorde op van het aantal activiteiten per persoon voor de vier steden, variërend van Athene en Eindhoven (2,9 activiteiten) tot Darmstadt (2,8 activiteiten) en Győr (2,4 activiteiten). Wat specifieke populaire activiteiten betreft, blijkt uit een combinatie van gegevens uit alle steden dat wandelen (gemiddeld 70%) en fietsen (gemiddeld 45%) populair is, terwijl sporten (zoals tennis, schaatsen of volleybal) worden beoefend door minderheden van gemiddeld 4-5%.

Digitale technologie: gebruikers van de open ruimte lopen voorop bij het gebruik van mobiel internet in Darmstadt (83%) en Eindhoven (81%), gevolgd door Athene (71%) en Győr (65%). Hoewel de meerderheid gebruik maakt van sociale media bij het bezoeken van de open ruimte, maakt een aanzienlijk deel geen gebruik van apps in de open ruimte (59% in Athene, 56% in Eindhoven en 36% in Győr). Fitnessapps worden gebruikt door een kleine minderheid (tussen 6% en 10% in alle steden).

5. De online enquêtes

Er waren bepaalde duidelijke verschillen in de sociaaleconomische profielen van de respondenten tussen de twee enquêtes, wat werd verwacht, gezien de verschillende wervingsmethoden die werden gebruikt om de steekproef van elke enquête samen te stellen. In de meeste onderzochte aspecten, waaronder gebruikersgedrag en waargenomen voordelen, waren de verschillen echter gering.

Profiel van gebruikers van de open ruimte

In de online enquête zijn de afwijkingen ten opzichte van de persoonlijke enquêtes opvallend voor wat betreft geslacht (meer vrouwen dan mannen), opleiding (de meeste zijn universitair geschoold) en soort werk (kantoorpersoneel vormt de meerderheid). Er werden kleine verschillen tussen de twee enquêtes geregistreerd met betrekking tot leeftijd, arbeidsstatus, samenstelling van het huishouden, type woning en toegang tot een privétuin.

Patronen in het gebruik van stedelijke open ruimtes

Wat betreft de frequentie van de bezoeken aan een open ruimte en de nabijheid van de bezochte open ruimten bij de woning van de bezoeker, bevestigde de online enquête de bevindingen van het face-to-face onderzoek, ondanks het verschil in de samenstelling van de twee steekproeven: de meerderheid van de respondenten bezoeken hun lokale park wekelijks, en ze bereiken het meestal ook te voet. Een groter deel van de mensen bezoekt zowel lokale als niet-lokale open ruimten in vergelijking met de persoonlijke enquêtes.

Er werden echter duidelijke verschillen vastgesteld in de tijd die online respondenten in een open ruimte doorbrengen (minder tijd) en in de activiteiten die ze uitvoeren: lopen en joggen zijn over het algemeen populairder in de 4 steden dan rusten en ontspannen, wat de voorkeur was van de respondenten in de persoonlijke enquêtes.

Voordelen en verbeteringen

Over het geheel genomen zijn er kleine verschillen tussen de twee onderzoeken met betrekking tot de perceptie van de voordelen van het gebruik van de open ruimte. Zo stellen we vast dat de persoonlijke en online respondenten het eens zijn over de tevredenheid en andere activiteiten die ze graag zouden willen ondernemen in de bezochte open ruimten als ze de kans zouden krijgen - waarbij het beoefenen van een sport iets populairder is bij online respondenten dan de persoonlijke respondenten.

De waargenomen voordelen van het gebruik van open ruimten verschillen niet tussen de twee steekproeven: dezelfde groepen van voordelen genoten waardering in de online enquête en in de persoonlijke enquêtes, waarbij de voordelen voor de gezondheid tot de topgroep behoorden.

Wat de gewenste verbeteringen betreft, wordt dezelfde rangorde waargenomen wat betreft het aantal genoemde verbeteringen. Bovendien zijn de drie groepen van verbeteringen die in het face-to-face onderzoek in volgorde van belangrijkheid voor de bezoekers (hoog, middelmatig en laag) zijn geïdentificeerd, vrijwel identiek aan die in de online enquête.

Life style

Er zijn weinig duidelijke verschillen tussen de persoonlijke en online enquêtes met betrekking tot de levensstijlkenmerken. Met name in de online enquête meldt slechts een kleine minderheid van onder de 10 procent meer dan 6 uur vrije tijd per dag, met uitzondering van Eindhoven (43%), terwijl grote minderheden ruimschoots vrije tijd melden in het persoonlijke onderzoek (meer dan 25%). De meerderheid van de respondenten gaf ook aan dat de zittijd meer dan 6 uur per dag bedroeg, terwijl de meerderheid van de respondenten in de persoonlijke enquête tussen de 2 en 6 uur meldde. Wat betreft de mate van stress die de respondenten ervaren, zijn er geen duidelijke verschillen tussen de twee enquêtes. Bovendien maakt de meerderheid van de respondenten in beide onderzoeken gebruik van mobiel internet en sociale media (variërend van 65% tot 83% in de persoonlijke enquêtes en van 80% tot 98% in het online onderzoek) in alle steden, terwijl in de online enquête een grotere subgroep gebruik maakt van fitnessapplicaties (ongeveer 20% in Athene, Győr en Darmstadt, 11% in Eindhoven), waaruit blijkt dat het potentieel voor gezondheid-gerelateerde activiteiten in de open ruimte in de stad nog niet is benut.

6. Wat beïnvloedt het gedrag van gebruikers in de open ruimte?

Deze vraag is onderzocht aan de hand van correlatieanalyse, waarbij de sterkte van de onderlinge relaties tussen de verschillende variabelen in de vragenlijst is onderzocht, en in het bijzonder de profielvariabelen (bv. leeftijd, opleiding, enz.) en de gedragsvariabelen (bv. frequentie van de bezoeken, evaluatie van de open ruimte, ervaren voordelen, enz.).

De persoonlijke en online enquêtegegevens zijn afzonderlijk geanalyseerd en de resultaten ervan zijn vergeleken. De conclusies, met betrekking tot significante correlaties (met 99% en 95% waarschijnlijkheid) die door de analyse zijn geïdentificeerd, per stad, hebben betrekking op beide enquêteresultaten.

Het is duidelijk, zoals te verwachten, dat de correlatiepatronen tussen de vier onderzochte steden en de twee enquêtes binnen de steden sterk verschillen. Om gemeenschappelijke patronen van gegevens vast te stellen die overeenkomsten tussen de vier steden weergeven, werd het enige criterium van significante correlaties in dezelfde richting (+ of -), die in één of beide enquêtes voor twee of meer steden werden verkregen, gebruikt.

Van de 92 geteste correlaties werden in totaal 36 overeenkomstige patronen geïdentificeerd:

- In alle vier de steden: 3 gevallen

- In 3 steden: 11 gevallen
- In 2 steden: 22 gevallen

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste resultaten.

Leeftijd lijkt de grootste directe invloed te hebben op de keuze en frequentie van de gebruikte open ruimte: ouderen hebben de neiging om de open ruimte in de buurt van hun woonplaats te bezoeken, terwijl jongeren de neiging hebben om de open ruimte verder weg van hun woonplaats te bezoeken (Athene, Eindhoven), en ouderen de neiging hebben om de open ruimte vaker te bezoeken dan jongeren (Athene, Győr).

Daarnaast heeft leeftijd een invloed op de perceptie van de voordelen van het gebruik van open ruimten: ouderen ervaren vaak sterkere voordelen dan jongeren wat betreft de verbetering van hun gezondheid (Athene, Győr, Eindhoven), het genieten van de natuur (Győr, Darmstadt, Eindhoven), fit blijven (Athene, Eindhoven), het ontmoeten van andere mensen en socialiseren (Darmstadt, Eindhoven). Jongeren ervaren doorgaans meer voordelen dan ouderen bij het beoefenen van een sport die ze leuk vinden (Athene, Darmstadt, Eindhoven).

Ook het onderwijs heeft enige invloed op gedragspatronen: wat betreft de keuze en frequentie van het gebruik van de open ruimte bezoeken hoger opgeleide gebruikers de open ruimte verder weg van hun woonplaats, terwijl lager opgeleide mensen de open ruimte in de buurt van hun woonplaats lijken te bezoeken (Győr, Darmstadt). Wat betreft de perceptie van voordelen, ervaren gebruikers met een hogere opleiding doorgaans meer voordelen dan laagopgeleiden op het gebied van gezondheidsverbetering (Győr, Eindhoven).

Ook lijken bepaalde leefstijlaspecten van invloed te zijn op het gebruik van open ruimten. Mensen die gedurende de dag meer tijd zittend doorbrengen, bezoeken de open ruimte minder vaak en ervaren ook minder voordelen bij het beoefenen van een sport (Győr, Eindhoven).

Ook is een verdere analyse tussen bepaalde gedragsvariabelen uitgevoerd, wat tot interessante resultaten heeft geleid:

- De afstand van de woning van de gebruiker tot de open ruimte is van invloed op de frequentie van de bezoeken: mensen die dicht bij een open ruimte wonen, bezoeken deze open ruimte vaker dan mensen die verder weg wonen (alle steden). Dit is vooral interessant omdat, zoals in het literatuuronderzoek in het kader van het PREHealth-project wordt gerapporteerd, er in Europa slechts in beperkte mate onderzoek beschikbaar is waarbij de afstand tot de woning wordt verbonden met de frequentie van de bezoeken aan open ruimten en de daaraan verbonden voordelen.
- Frequente gebruikers hebben de neiging om de bezochte open ruimte minder hoog te waarderen dan de zeldzame gebruikers (waarschijnlijk omdat ze regelmatig geconfronteerd worden met de minder bevredigende elementen van de open ruimte), terwijl frequente gebruikers meer voordelen ervaren op het gebied van de verbetering van hun gezondheid (Győr, Eindhoven), de verbetering van de gezondheid van hun familie (Darmstadt, Eindhoven), rust/ontspanning en het in conditie houden van hun gezin (Győr, Eindhoven), het beoefenen van een sport die ze leuk vinden (alle steden), en het ontmoeten van anderen en het socialiseren van mensen (Athene, Eindhoven).
- Mensen die een hoge waardering hebben voor een open ruimte, ervaren vaak meer voordelen bij bepaalde activiteiten die ze er in opnemen, zoals fit blijven en een sport die ze leuk vinden (Darmstadt, Eindhoven).

7. Conclusies

Het profiel van de gebruikers van de open ruimte verschilt van stad tot stad, hoewel dergelijke verschillen niet wezenlijk groot zijn in relatie tot belangrijke demografische kenmerken zoals geslacht, opleiding en arbeidsstatus. De typische bezoeker lijkt een frequente gebruiker te zijn, die wekelijks een lokale open ruimte bezoekt, hoewel deze bezoekers ook verder weg of in de stad open ruimten bezoeken.

De activiteiten van bezoekers in de open ruimte verschillen van stad tot stad, wat een weerspiegeling kan zijn van het specifieke profiel van de bezoekers van de open ruimte in elke stad. Dergelijke activiteiten combineren echter meestal een aantal passieve elementen (bv. rusten) met meer actieve elementen (bv. lopen of joggen). Het is interessant om op te merken dat een aanzienlijk deel van de steekproef (ongeveer 1 op 3) aangaf dat ze, als ze de mogelijkheid hadden, meer aan lichaamsbeweging of sport zouden willen doen tijdens hun bezoek aan de open ruimte.

Ook is het van bijzonder belang dat het verbeteren van de eigen gezondheid een van de belangrijkste voordelen van een bezoek aan de open ruimte is.

Wat betreft de patronen van gebruikersgedrag, d.w.z. hoe het profiel van de bezoekers zich verhoudt tot het gedrag in de bezochte open ruimten, hebben de resultaten van de gegevensanalyse niet veel gemeenschappelijke patronen in de vier onderzochte steden aan het licht gebracht: de patronen die door ten minste twee steden worden gedeeld, zijn niet veel en hebben betrekking op geselecteerde kenmerken van de bezoekers. Ze geven echter enkele interessante inzichten die vooral betrekking hebben op de frequentie van de bezoeken aan open ruimten, de afstand die men van huis aflegt, de voordelen die men ervaart en de evaluatie van open ruimten.

Gedeelde patronen tussen twee of meer van de onderzochte steden tonen dat aan:

- Veelgebruikers van de open ruimte zijn over het algemeen de lokale bevolking, die in de buurt van de open ruimte woont. Onder hen zijn ouderen de meest frequente bezoekers die een verscheidenheid aan voordelen ervaren. Jongeren en hoger opgeleiden zijn bereid om langere afstanden af te leggen om een open ruimte te bezoeken; zij profiteren van een groot aantal voordelen, die voor de jongeren vooral gericht zijn op sportbeoefening.
- Lokale mensen die hun buurtpark bezoeken blijken vaak kritischer te zijn dan anderen voor de kwaliteit en de faciliteiten die het park biedt, waarschijnlijk omdat ze vaak in contact komen met de problemen die ze ervaren.
- Frequente gebruikers blijken het meeste van allen waardering te hebben voor de voordelen die zij ervaren, en hebben met name grote waardering voor de gezondheidsvoordelen voor hen en hun familie, het fit blijven, het ontspannen rusten, en het sporten.

De levensstijl is ook van invloed op het gebruik van open ruimten, waarbij sommige mensen duidelijk niet bereid zijn om zich van huis weg te gaan om een open ruimte te bezoeken, en geen interesse hebben in lichaamsbeweging. Mensen die minder stress en meer vrije tijd ervaren (deze twee variabelen zijn sterk gecorreleerd), waarderen de voordelen voor de gezondheid in hoge mate, en hetzelfde geldt voor mensen met een hogere opleiding, in vergelijking met mensen met een lagere opleiding.

Op basis van de analyse van zowel face-to-face als online onderzoek blijkt dat de voordelen van het gebruik van open ruimten voor de gezondheid door de burgers zeer gewaardeerd worden. Een gemeenschappelijke beleidsinspanning voor alle vier de steden lijkt dan ook noodzakelijk om de open ruimten in de buurt te verbeteren, zodat de lokale bevolking wordt aangemoedigd om vaker op bezoek te komen, met name bij jongeren en laagopgeleiden,

maar ook bij mensen die lichamelijk inactief zijn en gestrest zijn of minder vrije tijd hebben. De door beide respondentengroepen in de vier steden genoemde verbeteringen bieden de lokale overheden een uitgangspunt om te beginnen met de evaluatie van de maatregelen die nodig zijn om de open ruimten te verbeteren en aantrekkelijker te maken voor de burgers, waardoor het gebruik ervan wordt aangemoedigd.